

ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Председателски съвет

ПРОТОКОЛ

№ 64

На 17 юли 2018 г., вторник, се проведе извънредно заседание при председателя на Народното събрание.

На заседанието присъстваха: Цвета Караянчева, Емил Христов, Явор Нотев, Цветан Цветанов, Корнелия Нинова, Драгомир Стойнев, Волен Сидеров, Георги Колев, Халил Летифов, Хамид Хамид, Дора Христова, Мария Мисова, министър Валентин Радев, Младен Маринов – главен секретар на МВР, Светлан Кичиков – директор на Главна дирекция „Гранична полиция“, министър Румен Порожанов, Дамян Илиев – директор на БАБХ, Тихомир Дончев – директор на дирекция в Министерството на земеделието, храните и горите.

Заседанието беше открито в 9,02 ч. и ръководено от председателя на Народното събрание госпожа Цвета Караянчева.

* * *

ПРЕДС. ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Колеги, днешното заседание е относно цялостната ситуация за чумата по овцете.

Моля първо да представите колегите, които са с Вас. *(Обръща се към министрите.)*

Заповядайте.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Много благодарим за това, че се свика Председателският съвет. Той е по искане на Щаба, който се сформира вчера и направи заседание за цялостната

ситуация както за чумата по овцете, така и за мерките за африканската чума, която би могла да дойде.

Шефът на „Гранична полиция“ е част от Щаба, Дамян Илиев, главният секретар на МВР; господин Валентин Радев и аз сме съпредседатели. Вчера бяха поканени представители от всички регионални звена на МВР, представители и на други служби, както и четиримата областни управители.

Бихме искали да дадете възможност да Ви запознаем със ситуацията – такава, каквата е от наша гледна точка, с документите, пробите, предприетите действия. На разположение сме – Министерството на земеделието, храните и горите, БАБХ, като компетентни органи, МВР, да предоставим данни, ако има някакво съмнение за едно или друго от гледна точка на пробите.

Помолили сме господин Илиев да покаже протоколите, свързани с установяване на болестите в населените места – петте села. В момента пробите продължават. Документираме и естеството на болестта. Ще отговорим и на много други въпроси, които биха възникнали.

Ако позволите, да започнем с предварителна информация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Заповядайте.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Господин Илиев, може би Вие да започнете.

ДАМЯН ИЛИЕВ: На базата на програма на ФАО (Организация по храни и земеделие) за шапа, която беше предизвикана на 11 юни, целият район на Странджа е под особен надзор. Там се вземат често и повече проби във връзка с тази програма. Отчитат се в международна информационна система, коментират се и се обсъждат всяка година. Това ни дава възможност да правим изследвания и получаваме диагностика на темата, включително за заболяванията с опасност от Турция – говорим за шап, чума по дребните преживни животни, шарка.

Това беше може би добрият ни шанс да се съмняваме, че е дошла чумата. Пробата на 19 юни 2018 г. при нас излезе положителна. Същата проба беше изпратена във Франция. На 23 юни те ни върнаха отговор, че пробата е положителна.

Във връзка с това на 25 юни издадох заповед за евтаназия в Кости.

Искам само да кажа във връзка с изследването на референтната лаборатория и нашата акредитирана лаборатория, че е достатъчно само една проба да бъде доказана, че е еднаква с нашето становище и по принцип после не е необходимо да изпращаме повече проби. Въпреки това ние имаме изпратени още 400 проби. Взели сме около 6000 проби. Продължава наслагването, особено в 10-километровите зони около трикилометровите зони с огнища, с клинични прегледи и вземане на проби.

В същото време и извън тези 10-километрови зони, особено в общините под икономическа санкция, което означава нищо да не излиза от тези седем общини с еднакъв статус като продукция; всичко, което се коли и произвежда там, получава различен печат от печатите, които са в страната, за да може веднага да бъде разпознато на щанд или където и да е, че е от този регион, и да бъде моментално иззето.

Опасността продукцията да разнася вируса е много голяма. Затова са икономическите санкции, които се налагат.

Най-напред Европейската комисия ни наложи санкция върху целите области. Успяхме да ги убедим, че мерките, които вземаме, ще бъдат ефективни, и те свалиха санкциите само на общинско ниво – по границите.

Оттам нататък всеки път, като излезеше положителна проба, на базата на анализ на ситуацията в селището и на базата на анализ дали животните от стадата са в контакт, се вземаше решение за евтаназия.

Искам да допълня още малко информация. Има формула и система, която ни позволява да не вземаме проби от всички животни, когато имаме съмнения за заболяване, а по тази формула може да се изчисли колко проби са достатъчни да се вземат от едно стадо, за да има над 95% сигурност, че има заболяване. Това – по отношение на диагностиката, за да стане ясно, понеже не се знае.

Продължавам нататък какво става с мерките, които предприемаме.

Такава е практиката във всички заболявания, която не е само европейска, тя е световна практика.

ОИЕ (Световна организация за здраве на животните) е организация, на която ние сме член заедно с още мисля 184 страни. Там се договарят правилата, по които работят страните. Когато ние кажем, че имаме положително или отрицателно състояние в държавата по отношение на някаква болест, това означава, че правим изследванията по определен начин, който важи за всички страни, и че в същото време имаме достатъчен надзор, мониторинг на страната, за да кажем, че нямаме такова заболяване. Това се отнася до всички заболявания и за всички лабораторни изследвания.

Всяка страна издава сертификат и гаранция, че стоката, която изнася, е свободна и е според изискванията на страната вносител, защото на практика сертификатът се издава на база на искането на страната-вносител на такава стока; те казват: „Искаме такива, такива и такива гаранции“, даваме ги, те ги приемат, защото знаят, че са направени на база договореностите на ниво ОИЕ.

Мерките, които предприемаме – 3 км. от десеткилометрова зона, важат за всички вирусни заболявания – важат за птичия грип, важат за шапа и чумата, ще важат, ако влезе и африканската чума. Няма разлика в тези мерки: пак ще има трикилометрова зона и там всичко, което е заразено, ще бъде унищожено; от десеткилометровата зона наоколо пък нищо не може да се изнася, не може да се продава навън, трябва да се търгува и реализира само в тази зона. Това е тежка икономическа ситуация, много тежка санкция, но се счита, че е един от важните елементи, за да се преодолее възможността вирусите да напуснат региона. Няма да можем да правим друго оттук нататък, ако излязат нови огнища, ще бъде същото. Вероятността да се случи е голяма.

Хората обичат животните и искат да помогнат на баба Дора, искат те да бъдат спасени и да не бъдат убити, но в същото време това намалява вероятността нашите мерки да са ефикасни. Ако е само любовта към животните, аз донякъде го приемам, че е на емоционално ниво. Но това – вчера хората, които се занимават с дезинфекцията, да има опит да бъдат убити, да им се режат маркучите, да се пускат на воля стадата, които трябва да бъдат евтаназирани, ме кара да мисля, че някой иска да имаме вируса в цялата страна. Вече не гледам на всички тези неща откъм тъжната

страна, която се вижда на място. Тя не е малко тъжна, тя е много тъжна и за нас, и за хората. Искам да Ви кажа, че не е никак лесно да те обвиняват цял ден, че ти не си достатъчно психически здрав, за да разпореждаш евтаназия на животни, които не били болни, на животни, за които няма нужда да се прави нещо, на животни, които би трябвало да бъдат карантинирани.

По повод карантинирането Ви казвам, че няма ефикасна карантина. Толкова съм убеден, че ще Ви дам само един пример. Мисля, че през 2012 или 2013 г. в Англия, в лабораторията във Олбрайт, която се счита за една от най-безопасните по отношение на биосигурност и че оттам не може не може да излезе вирус, но те изпуснаха вирус на шап, изпратен там за типизиране, заразиха цяла Англия и мисля, че имаха щети за около 20 млрд. паунда.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Моля, кажете за клиниката на вируса малко повече.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Вирусът има три типа на проявление: остра форма, при която веднага има смъртност и всички са доволни, че диагнозата е потвърдена. Това е лесно, но не може да ни кара да мислим, че след като няма такава остра форма на проява, няма вирус.

Следващата форма е тази, която прилича на нашия случай. От вчера и онзи ден имаме типични признаци на заболяване в стада, отделно имаме патоанатомични картини от направените аутопсии. Говоря Ви за физически начин на доказване на заболяването – клинични признаци.

Отделно е доказването на вируса. То е безапелационно. Типът вирус прилича много на този в Турция, за себе си съм убеден, че е внесен от Турция, може да коментираме по какъв начин. *(Шум и реплики.)*

Какви възможности има? Ако успеем да спрем вируса с тези мерки, няма да търпим икономически санкции на територията на цялата страна. Ще останат в рамките може би на шест месеца само на територията на тези общини и млякото, сиренето и животните ще се продават само там.

Ако не дай боже се увеличават огнищата, има и вариант с ваксинация, който можем да включим. Сигурно ще ме питате за него.

Той е много по-тежък от това, което правим в момента. Ако ваксинираме и се договорим и с ОИЕ, и с Европейската комисия, да ваксинираме само тези общини по границата, на тези общини ще бъде наложена санкция, която ще продължава о същия начин, както и сега, най-малко 2-3 години, защото има стъпки, по които тя трябва да бъде освободена. Това означава, че ще оставим живи животните, но доколкото това ще е полезно за хората, защото те няма да могат да реализират продукцията си.

Ако се случи заболяването да излезе извън територията на тези общини, или ако се счете, че нашите мерки са неефективни, надявам се първата стъпка за санкции към страната за продажба да се върне само на областно ниво – такова беше първото решение на Комисията. По-тежкият вариант е да се сложат санкции за цялата страна.

Принципът за регионализация, за който говорим в момента, важи за всички заболявания, но ще дам пример с птичия грип. Птичият грип в Добрич беше пак по същия принцип – трикилометрова зона, десеткилометрова зона, на принципа на регионализация, договореност между страните, само от тази област не излиза стока. Всяка страна, която търгува с нас, обаче може да вземе решение и да сложи санкции върху цялата страна. Такава санкция се слага понякога на базата на подозрения, че контролът на движение на стоки, въобще работата на институциите в страната не дава достатъчно гаранции, че заболяването няма да излезе оттам и да засегне и други области, за които в момента не се знае. Ако от там излязат яйца, пилета или нещо друго, да бъдат внесени в Япония – Япония винаги прави това – не се съобразява с регионализацията, макар че всички страни – членки на ОИЕ, са подкрепили единодушно принципа на регионализация.

След получаване на потвърждение за заболяването получавам информация от страните, че от този момент нататък няма да приемат продукцията от България. Не са малко страните, които налагат тази санкция. Разказвам това, защото, ако се стигне до ваксинация и ваксинираме само лентата, за която говоря, е възможно страните пак да откажат внос от България.

Още една подробност. Ако се случи ваксинация, подлагаме на изключителен контрол и проби друга лента от около 25 км. от ваксинираната зона.

Отделно в зоната, където ваксинираме, трябва да има групи животни, които не са ваксинирани. Те са като бушон, който да даде веднага възможност да разпознаем, че вирусът в зоната отново е активен и да предприемем съответни мерки.

Опасността за страните, които имат статут примерно свободни от дадено заболяване – например шап без ваксинация, доказва, че все едно цялата страна е с групи неваксинирани животни и ако излезе вирус, веднага ще се види, или има свободни участъци, както е в европейската част на Турция – с ваксинация, която беше голям жест от ОИЕ, който им го даде преди две години, но това означава, че икономическите санкции към страната от страните, с които партнира, са същите, все едно, че има заболяване.

Единственото нещо, което печели страната – Турция давам през цялото време за пример, е от това, че няма голяма смъртност, че животните изглеждат горе-долу здрави, но искам да Ви кажа, че от Турция не може да бъде изнесено в нито една страна никакво топлокръвно животно – нито говедо, нито овца, нито крава, нищо. От Турция се изнася само вино, и то е само заради ситуацията, която е в страната – има 600-700 огнища от чума, има не по-малко толкова огнища от дерматит, който помните преди две години, има не по-малко толкова броя шапени огнища, които са в нови комбинации с тип вирус, като единият не влиза в единия тип от тях.

Надявам се да съм казал всичко, но съм тук да отговарям на всякакви въпроси.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Тоест Вие препоръчвате да няма ваксинация?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Това направихме и това са мерките, които ние сега предприемаме, за да спасим икономиката, да спасим тези милион и триста хиляди животни, които по мои сметки са близо един милиард бизнес.

Искам и друго да кажа. Трите области, които имат граница с Турция – Хасково, Ямбол и Бургас, имат приблизително около

300 хиляди животни. В района на тези общини животните са малко под 30 хиляди. Ние в момента сме убили около 4 хиляди.

Ще Ви дам още един пример само, за да се види мащабът. Преди две години, когато беше епидемията с дерматит, държавата ни отпусна 13 милиона да се борим с него. Ние не похарчихме 13. Заради ефективността на нашите мерки България беше поздравявана много пъти, че е спряла заболяването към Европа, Европа ни върна девет милиона и с четири милиона тогава държавата успя да спаси говеждия бизнес, който също е над един милиард. Четири милиона похарчени, за да имаш такъв ефект, не е малко. С това искам да мотивирам достатъчно ясно, че мерките и компетенцията ни са абсолютно адекватни и в момента не бихме могли да правим нещо друго. Всякакви предложения за карантиниране са страшно несъстоятелни. Това нещо не може да се случи.

Ние вчера, оня ден хващаме хора, които карат в багажниците си животни от района. Най-важното, което е наблюдавано в тези случаи и в целия свят, е колкото се може по-скоро да бъдат компенсирани стопаните, защото тогава те излизат от ситуацията – ние трябва да си ги продадем, ние трябва да си вземем парите преди да се е случило. Даже и в случаите, когато те знаят, че има заболяване, бързат да ги продадат, да ги реализират, защото не знаят колко или кога ще бъдат компенсирани. Това го наблюдавахме много ясно в Гърция, когато влезе дерматитът при тях, защото те започнаха да си продават животните преди евтаназията и ги продаваха наляво и надясно. Тогава излезе една “научна“ теория, че за това заболяване има големи скокове – по 400-500 км скок. Започнаха да ми разправят, че вихър им вдигал векторите и ги свалил там. Обаче се оказва, че тези „вихри“ са от райони, които карат болни животни.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Аз ще се включа да кажа за обезщетенията.

ЯВОР НОТЕВ: Извинявайте, само една молба към господин Илиев. Не чухме Вашия ясен отговор на въпроса на господин Радев: ваксинацията според Вас дали е добре, или не е добре? Не чухме наистина.

ДАМЯН ИЛИЕВ: О, не е добре, икономически не е добре.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: А кое е добре? Как може, каква е прогнозата?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Прогнозата е, ако можем с тези мерки да не допуснем вирусът да влезе в страната, да не влезе навътре, да излезе от общините, които са под този контрол.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Локализиране на вируса на този периметър.

ДАМЯН ИЛИЕВ: И като мине определено време и няма животни, в които той да пребивава...

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Как точно ще стане, извинете, защото това според мен означава спиране на всякакъв транспорт. Преди малко казахте, че камионите пренасят животни. Ако продължат да се движат турски тирове, какво гарантира, че болестта няма да влезе повече в страната?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Те минават през дезинфекция

По принцип досега...*(Шум и реплики.)*

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Нали задължително се минава през дезинфекция?

ДАМЯН ИЛИЕВ: По принцип досега за трите епидемии, които минаха през България, и преди това за шапа абсолютно сме доказали, че това се дължи на движение на животни, които не са контролирани от нас, тоест не са им дадени документи за движение, не е гарантирано здравето им състояние. Дерматитът влезе от пазара в Димитровград. Бяха продадени животни, купени нелегално от района от Александрополис и продадени на пазара. Това са векторите, не са там, където ги търсим, както и при мигрантите – от друго място минават. Това е нелегално, нерегламентирано и криминално движение на животни. Ние вчера обсъждахме това подробно. Нашето желание е движението на превозни средства с животни в страната да бъде подложен на много сериозен контрол, защото всички, които се движат и си карат животни от някъде сами, без да имат наша санкция, е изключително опасно.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Включително тировете, тези които се хранят и си носят храна, проверяваме, дезинфекцираме и изземваме всичко. Има контейнери, слагаме ги, изгарят и ги закопават. Затова има над 10-километрови зони до границата, затова

комисар Кичиков е тук. Този контрол трябва да бъде усилен многократно, за да не влезе това, което казахте, и да обяснява откъде е влязло.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: А в сегашния случай установено ли е от къде е?

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Съмнения имат само, че течът е дошъл от Турция по някакъв такъв начин.

ДАМЯН ИЛИЕВ: По някаква възможност е от Турция. Какво може да се случи? (*Шум и реплики.*) Сами виждате: даже хората мислят, че не са им болни животните. Никой не си помисля, че е купил болно животно – че това се е случило, че е купил животно, което носи вируса или може да се пренася вируса.

Писането за тази болест е от преди 50 години, оттогава не е имало. Забелязвам, че даже големите институции преиздават стари правила, без много-много да се вниква в това, че има промени в диагностиката и във вида на заболяванията. Когато изведнъж влезе заболяването, тогава се взима в ръце цялата ветеринарна общност, ОИЕ и така нататък и започва да се вглежда и да прави промени. По време на дерматита ние направихме министерска среща – дойдоха 19 министри и ние ги убедихме, че трябва да бъдат променени правилата, които стояха и бяха направени като паралел – същите правила, които са в печат и бяха написани някъде.

Наложи се да има ново решение – да се променят правилата, които позволиха ние тогава да можем да продаваме стоката във всички страни, в които има същото заболяване, защото и това беше забранено.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Това какви животни засяга?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Кози и овце.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Крави, свине – не?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Не. Възможно е и сега вземаме проби за чума.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Опасна ли е за здравето на хората консумацията на такова месо?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Не.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Мисълта ми е: може ли хората да си заколят животните?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Могат, няма никакъв проблем. Не е опасно – нито продукцията, нищо. Единственото опасно е, че тази продукция и особено млякото може да разнася вируса. На едното място се съмняваме, че е станало точно така. При един човек се е събиращо млякото от няколко ферми, защото аз го познавам – той е изключително прецизен фермер. Абсурд е да е направил някакъв джамбазлък нерегламентирано, не мога да си го представя.

Когато хората решат да изкарат пари в такава ситуация, те правят какво ли не. Когато беше бруцелозата към Рилския манастир, ще дам конкретен пример – тогава един човек от Плевенско беше купил 25 глави от доказано стадо с бруцелоза. Закарал си ги в селото. Купува 25 глави от Троян, сменя троянските марки и слага други на болното стадо и после ги прехвърля оттам. Когато разбрахме, че без сертификат той си е закарал 25 овце там, трябваше да проверим здравите, а не тези, които имат вирус. Успяхме да се усъмним в тази работа заради дупки и заради някои некачествено поставени марки, но просто страхотни дяволи са в тези случаи.

ПРЕДС. ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Заповядайте, колеги.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Може ли да се обобщи само ние за какво сме тук? Ние искаме да уверим народните представители в правотата на това.

И какво предлагаме всъщност? – Три, четири неща, за да ни задават въпроси по тези предложения.

Искаме съдействие да направим какво? Да продължим евтаназията, никаква ваксинация.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Основно действие би трябвало да не намаляваме ефикасността на тези мерки, защото в момента гледам, че тези хора са там – в огнището, ние правим дезинфекция, а вътре в двора не знам какви са, налягали са около баба Дора, за да спасят нейните кози, а в същото време там наоколо сме доказали вирус. Тези хора аз не ги знам кога идват, къде отиват. Те се борят срещу нашите мерки, считат, че тези мерки са неправилни, без да съзнават какво става. Ако ние продължаваме да си позволяваме това нещо, няма защо да правим и евтаназията. Ние трябва да кажем – добре, нека този вирус да си влиза в България, обаче ще опазим козите на

баба Дора. Аз нямам никакво съмнение, че няма човек, който да не е съпричастен към нейната трагедия.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Само да обобщя, уважаеми народни представители. Заради това една от първите ни мерки, която решихме в оперативния щаб, е да помолим областните управители да се обърнат към кметовете и те забранят събиранията на големи групи хора – събори, идването на журналисти, идването на странични хора от други места, неправителствени организации, без това да е затваряне на района от гледна точка какво се случва там, защото тези хора не съзнават, че разнасят заразата. Това е едно от първите неща.

Разбира се, следва проверка на всички транспортни средства, влизащи, излизащи, всичко се проверява. Полицията е за това и главният секретар е тук, но искаме увереност. Полицаяте не могат да застанат срещу хора, които не знаят всъщност какво правят там. Те не съзнават, че разнасят вирусите, мислят, че защитават някого. Такава подкрепа искаме, ако приемете, че това е вярно, че има вируси, че евтаназията е правилната мярка, искаме подкрепа от Вас – да обясним на всички надолу, че трябва да го направим и трябва да го направим бързо, защото за първи път се случва в Европа това. Колегите от Европа ни наблюдават – мисля, че са тук или вчера дойдоха, защото ние сме част от тях. Те ни наблюдават и ще кажат прави ли сме, не сме ли прави. Франция го е казала и ние сме го потвърдили – не трябва да има съмнение, трябва да си вярваме. Това е институция.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Пренасянето на вируса как става? – чрез млечни продукти, чрез пренасянето на животни, когато се смесят с други животни? Човек може ли да го пренесе?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Ще Ви обясня. Самото излъчване на вируса е с течение от носа, изпращания и всичко, които което отделя животното. Затова и млякото е включено, но трайността на вируса по старите представи е за 72 часа, което не е вярно. Вирусът е активен около 20 дни – зависи от околна среда, от температура, влажност и така нататък. Това флукутира и не може да се каже точно, но означава, че наблюдаваното сега в момента може да направи така, че цялата тази трагедия да не е ефикасна, за това говорим. и ако си

говорим по-ясно – след като те пазят баба Дора, защо режат маркуча на дезинфекцията? Защо?! Излиза, че искат вирусът да излезе оттам.

ГЕОРГИ КОЛЕВ: Неинформираността на хората дава възможност да се случват тези неща. Няма по-добър от господин Дамян Илиев да обясни на хората какво ги застрашава. И след като обясни кой може да е причинител, да сложим пропускателен режим на хора, машини или обработка на колите.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Искам да добавя защо ние не информираме, когато отиваме да убиваме животни – пак заради това! Защото е възможно, като разберат, че ще ги убиваме, да започнат да ги крият – това се случва навсякъде по света, не само при нас.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ Колегата имаше друго предвид, че липсата на информираност на обществото води до това, че всъщност всеки става съпричастен с чичо Гошо или баба Дора, или който и да било. В момента много са тези, които търсят провокативните действия, търсят провокации, извличат дивиденди. Тук в момента не е да казваме в кое село ще отиваме, за да унищожаваме или евтаназираме тези животни, а просто да се прави информационна кампания, в която да се обясни това, което казвате в момента. Всеки, който я чуе, ще си мисли, че рязането на маркуч действително е провокация. Според мен това определено си е престъпление, защото дава възможност за разрастването на тази епидемия. В момента тези действия, които сте предприели, не можем да кажем дали да ги продължите или не. Можем да кажем, че подкрепяме действията, за да не се ограничат мерките, защото Вие казвате, че от милион и триста хиляди животни в момента в трите области са 300 хиляди, а в засегнатите погранични зони говорим за 30 хиляди. Убити са само 4 хиляди. Това означава, че действително мерките дават възможност да няма икономически санкции за тези райони, да може да се развива бизнесът. Вие казвате, че този бизнес е за около 1 млрд. лв. – това е за държавата и за всички тези местни производители. Порожанов може да каже за местните мерки.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Ако искате, да се изчерпи другата тема, а после да каже за обезщетенията, няма проблем.

ХАМИД ХАМИД: Може ли диви животни да пренасят вируса и какви мерки вземате, освен евтаназията, да ограничите пренасянето - за хора, коли и от диви животни?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Хипотетично е възможно сърните да боледуват и е възможно, без видима клинична картина, както и при други болести, да разнасят вируса. Засега имаме проби от сърни, нямаме доказана положителна проба. Защо и как е друга работа.

Там се мъчим да направим същото изчисление – за 95% сигурност. Знаем, че някакъв брой сърни се намират в Странджа, трябва да вземем определен брой проби от различни места на Странджа, за да видим дали го има при сърните.

Засега нямаме положителна проба. Имаме план да вземем определен брой проби, но не сме взели още всичките, защото тук искаме и помощта на ловците, за да свършим това нещо. Имаме добра комуникация с Агенцията по горите и вчера имахме комуникация с изпълнителния директор на тази тема.

Мерките, заради които през цялото време говоря, са тези, които Ви казвам. Ние сме наложили ограничителен режим нищо да не излиза без контрол въобще от 3-километровата зона и нищо да не излиза от 10-километровата зона – това е.

Странджа всички познавате. Ние сме се опитали всички неофициални за движение точки да бъдат открити. Обсъдил съм това на място с полицията. Навсякъде са сложени контролни и дезинфекционни площадки, за да не може да се разпространява вирусът. Все пак обаче това е гора и създаденото впечатление е, че тази работа, която правим, е защо я правим, няма болест, просто ние сме едни убийци и правим нещо, което не трябва да се прави. Излизат много хора, които съветват как би трябвало да се направи. Съветването е само в тези стъпки, които Ви казах.

Ако при нас се увеличи броят на огнищата, нямаме начин да не тръгнем към ваксинация, но там отиваме в една друга картина, която споменах каква е.

Не мога да повярвам, че, ако направим една лента с ваксинация отдолу по границата, някой ще се съгласи, защото това трябва да го гласуват всички европейски страни като мярка срещу нас, ако правим такова нещо – че няма да се наложат санкции върху целите

области. Трудно ми е да повярвам, че хората няма да кажат: „Абе, по-сигурно е поне областите, ако не, да сложим санкции на цялата страна.“

Всички мерки, които предприемаме и правим в момента, съм ги консултирал с всички експерти, на място сме ги коментирали, обсъждали сме всичко териториално. Те познават добре и географията на района, знаят спецификата, участвали са с нас в предприетите мерки срещу шапа. Заедно сме изработили тази Програма за надзор, на базата на която успяхме да регистрираме вируса.

Известно е всичко това. Няма никакво съмнение, че правим нещата правилно – никакво съмнение! Важно е да държим и да ги направим ефикасни, защото тук говорим за съмнения, че ефикасността е под въпрос.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Господин Илиев, как подбирате кои животни да бъдат евтаназирани?

РЕПЛИКИ: Всички, които са влезли в контакт, всичко наред.

ДАМЯН ИЛИЕВ: В стадата, където има положително животно, положително – в смисъл има чумен вирус.

РЕПЛИКА: Положителна проба.

ДАМЯН ИЛИЕВ: И всички стада, които са в контакт с това стадо...

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Как се разбира, ако няма външни белези? Казвате, че вирусът има различни фази.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Външни белези няма, но вирусът не може да бъде скрит.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: А от тези 400 проби, които казахте, че сте направили, и те ли също са положителни?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Не, не са. За радост може би, непрекъснато излизат всеки ден отрицателни проби. На един лист проби на деня...

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Не, не, тук имам друго предвид.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Ако в стадото има едно положително, всичко се унищожава.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Да, ясно. Въпросът обаче е, че те са взели 400 проби от различни стада.

ДАМЯН ИЛИЕВ: 6000 проби, 400 са във Франция.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Шест хиляди проби сте взели, така ли?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Да, да.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Отивате в стадо, пробата е от няколко животни и се вижда дали има положителна или не.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Да.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Тези, където няма положителна проба, си остават и после се изолират.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Те са под особен надзор и след някое време се вземат пак.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Да.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Заповядайте, госпожо Нинова.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Колеги, да изложа мнението си какви грешки се допуснаха досега.

Първо, имам лични впечатления от село Шарково. Там не се прави никакво обезпаразитяване. Влиза се спокойно с кола, влиза се пеша, без никакви камиони за обезпаразитяване на коли, на хора и така нататък. Петнадесет дни след началото на процеса там няма обезпаразитяване и там, както се казва по Вашите нормативи - дезинфекция.

Първа грешка – да ни убеждавате, че сте взели мерки да не се разширява заболяването, е невярно. Така беше поне в неделя, нямаше никакво обезпаразитяване.

Втора грешка е липсата на каквато и да е информация на хората. Колеги, влиза се, взима се проба, идва се след два дни и им се казва: „Болно Ви е едно животно, избиваме цялото стадо.“ Не се дава протокол от тази проба – подписан, подпечатан, за да им се докаже, че е така. Това буди съмнения у хората, че има нещо скрито. Никой на никого никакъв документ не е дал в района до момента изследване от лаборатория във Франция, в България, или откъдето и да е резултат от Агенцията – подписан, някакъв, в който да им се казва: „На това основание ние ще Ви унищожим животните, защото е много опасно за страната.“

Обясненията, че те ще тръгнат да си карат животни в коли, е несериозно и подобно действие без информация има обратен ефект.

Според мен голямата опасност освен заразата са икономическите санкции и така нататък.

Господин Цветанов, ще се обърна към Вас, приемоте го и като предупреждение и загриженост – голямата опасност е изключителната агресия и напрежение, което се създава. Колегите от МВР знаят какво се случи в неделя: полицаи буквално с всички техни средства по закон срещу хора с вили, с мотики, с камъни и с максимални усилия на всички да се спре агресията и насилието. Там наистина можеше да се стигне до кръв. Уверявам Ви – не е пресилено и не е опозиционно. Освен епидемиологичната обстановка, ние имаме изключително опасна гражданска обстановка и това напрежение тръгва по цялата страна. Там имаше хора от Бургас, от Варна, от Видин, от Пловдив, да не казвам откъде. Тоест, трябва да се вземат мерки – информационни ли ще са, какви ще са, първо това напрежение да се свали. Опасявам се да не ескалира до нещо много по-опасно. От една ей-такава искра може да стане голямото нещо за България, уверявам Ви.

Сега имам въпрос. Този Доклад – научно становище, издаден от Министерството на земеделието, храните и горите, Център за оценка на риска по хранителна верига. Написан е пет професори, които вероятно Вие, господин Порожанов, сте избрали и назначили, от 4 юли, напълно и по всички точки оборва всичко казано досега.

Ето доклада. Който го няма, колеги, ще му го дам.

Да започнем едно по едно.

Инкубационният период на болестта е 4-5 дни и умират след две седмици. Смъртта настъпва след 10 дни. Минали са повече от 20 дни и нито едно животно не е умряло от естествена смърт. Защо?

Тези професори пишат следното: „Няма обявени огнища в европейската част на Турция през цялата 2018 г.“ и описват цялата ситуация – в Европа, на Балканите, в Турция и казват: „В Турция няма такова нещо“. Как така „дойде от Турция“?!

Следва по-важното. Моля да ме извините, не разбирам от това, няма как всички да се правим на ветеринари, но четем фактите. Смъртността е нула. Нито едно от животните няма, извинете ме, диария, която е характерна за това заболяване. Не се наблюдават

болестни симптоми при нито една от козите в стадото. И смъртността им е нула.

Направило е впечатление след убиването и загробването, че не са установени характерните изменения във филецекалната (?) клапа – Ваши специализирани термини. Следователно и след аутопсиите няма данни за такова заболяване, казват учени професори от самото Министерство на земеделието.

Казват: „В ендемичните райони прилагането на ваксини с успех може да контролира заболяването.“ И казват къде се прилагат такива ваксини и какъв е резултатът, когато тези животни се лекуват по такъв начин.

Между симптомите в село Воден, село Кости и другите, между едното и другото няма нищо общо, пише тук. В едното село симптомите на заболяване са едни, в другото са други. Накрая дават препоръки на властите, на Министерството на земеделието. Казват, че единствената лаборатория, която трябва да се ползва и е европейски призната, е тази в Монпелие – Франция, а изследванията не са правени там.

Във всички препоръки, които дават, няма убиване на животни. Пише: направете това, направете това, направете онова, но никъде не пише: „Избийте животните“. Има съмнение, че това е чума, че е толкова опасно и че ще пламне България. А пък обвиненията, че някой умишлено иска да разнася вирус, просто ги забравете. Свършете си работата! За края го оставям.

Волене, към теб се обръщам, никъде не съм го казвала, за да няма ескалация на напрежението по тази тема. Моля те, прочети този доклад и виж какво пише: за нелегално миналите мигранти...

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Кога е правен този доклад?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: От 4 юли.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Това е по поръчка на Министерството?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Той е какво казват стопаните – какви хора им се намират в стопанствата нощем, какви нелегални мигранти, какво намират след тях в плевните си и в стопанствата си. Тогава сигурно ще си отговориш какво се случва. Аз няма да го коментирам, защото...

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Това е друга тема. Не е свързана с...

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: ...не искам да злоупотребявам. Така пише.

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Няколко от собствениците са чули лай на кучета, които охраняват обора. Кучетата лаят, особено като видят чужди хора. Сутринта около обора са намерени бутилки минерална вода, небългарско производство и районът е бил утъпкан. Фермерът сподели, че много често е виждал преминаващи групи мигранти. Най-вероятно е имало група хора, преминаващи браздата между България и Турция.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Това същият доклад ли е?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Същият доклад на Министерството на земеделието, не са слухове.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Ако казвате, че тези хора пренасят, а в същия доклад се казва, че в Турция няма огнище – така са установили, тогава какво пренасят?

Аз ще го видя, но нещо противоречие има.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Въпросният доклад е на един Център за анализ на риска, създаден към Министерството. Обикновено подобни центрове се създават към лаборатории, които да ползват изследванията и да се работи с тях. При нас той е една теоретична точка. Този доклад не е одобрен от мен. Честно казано, вчера нарочно проверих дали нещо в бързината да съм одобрил покрай големите папки. Нито са ме сезирали, нито ресорният заместник-министър, нито този да кажат: ние се притесняваме от мерките, които са предприети от БАБХ, и така нататък. В това, което казахте Вие, има някакво противоречие. Хем казват, че няма клиника, а пък хем казват, че клиниката между Кости и Воден е различна.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Казват, че няма клиника за чума.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Въпросният доклад по никакъв начин не може да измести компетентния орган в лицето на БАБХ. Въпросният доклад за мен също е странен, честно Ви казвам. Разбрах вчера за този доклад. Тези професори по никакъв начин не са ни сезирали за тяхно притеснение от действията на бабата или нещо друго. А пък това да се занимават, че са видели бутилки от мигранти, това вече е малко провокативно като цяло.

Ще погледна въпросния доклад. Приемам критика – критиката Ви е, че това е структура на Министерството, но аз също имам много възражения в това отношение.

Позволете ми, сигурно има и други въпроси.

ДОБРОМИР СТОЙНЕВ: Още един въпрос. Ако наистина е толкова опасно, защо в момента е спряна евтаназията?

ПРЕДС. ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Защото има напрежение между стопаните, кметиците и МВР.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Вчера го дебатирахме. Има народни представители, народните представители са неприкосновени, не искаме да се прилага сила. Това какво значи? Има протестиращи, а трябва да се приложи сила. Ако някой иска да се пролее кръв и да се използва подобно нещо? Просто изчакваме. Знаете, утре се организира митинг. Той се организира по най-различен начин, за мен няма нищо животновъдно в този митинг. Дори животновъдите, които имат определени претенции към едно или друго нещо, аз сега ще Ви маркирам тези неща, за да сте в течение. Повечето от нещата съм ги изчистил, аз съм диалог с тях. Те искат оставката на единия ми заместник-министър, който бил много лош, който 10 години нищо не е направил. Въпросният заместник-министър е ресорен и на този център и така нататък, но това е съвсем отделна тема.

Една от причините да се забавим за някакъв контрол, да не се движат животни и така нататък, е за да не ескалира напрежението. Затова и търсехме този дебат тук, защото по някакъв начин той не искам да кажа, че се е политизирал, но се взе отношение от най-различни представители на политическите партии. Затова искахме този диалог, за да може и тук да се разбере ясно какво е предприето.

Бих искал няколко неща да кажа за обезщетенията. Да, това е едно от нещата, за да са убедени хората. Приемаме, че комуникацията с хората по причините, които господин Илиев каза, не е направена, както трябва. Правени са срещи, в епизоотичните комисии на областно и общинско ниво са присъствали и земеделци, и кметове. Всичко това е обяснено. Кметовете също имат ангажимент. Там не са присъствали може би до един всички земеделци.

Истината обаче е, че няма как да съберем тези хора. Независимо от всичко се вижда, че животните се движат, изглеждат здрави и фермерът не приема толкова еднозначно тази биосигурност, която трябва да се предприеме.

Няколко думи за обезщетенията. Да, бяхме направили изчисления, които бяха малко по-ниски от това, което в момента вече правим като обезщетения. Направихме преизчисления, направихме оценка.

Ще Ви кажа колко степени на плащания има и към тези райони, и въобще.

Първо, по отношение на компенсирането на самите животни. Вчера са наредени първите 305 хил. лв. към Кости и към Воден. Пуснати са съобщения на земеделските производители за цените на конвенционално отглежданите или не под селекционен контрол, за кози и овци са не по-ниски това е реперна цена отдолу, не по-ниски от 190 лв., като много от тях са над 190 лв. Изчисленията са правени индивидуално, на всяко животно, в зависимост от килограмите. За шилета и кози, до колко месеца – 160 лв., за агнета – не по-ниски от 140 лв. Уверявам Ви, това са цени, абсолютно, дори над пазарните, в които може да се изтъргуват животни.

За тези под селекционен контрол, където разходите са много по-големи, реперът е не по-малко от 250 лв. на животно, но средните цени – вчера наредените, са около 327 – 329 лв., средните цени за стадата на тримата, които са под селекционен контрол от вчера. Това ще бъдат обезщетенията и за всички останали.

Средствата за тези обезщетения – 75%, при положение че сме направили абсолютно всичко правилно, ние следваме методологията, това „не по-ниски“ сме го извели чрез оценка, за да може да го защитим. Пак казвам, това е защитна цена, за да не паднат под нея, за да защитим все пак по някакъв начин персонално интереса на тези хора от гледна точка на обезщетения.

Средствата се плащат от България, след това се кандидатства за до 75% възстановяване. Подобно беше това, което каза господин Илиев.

Освен това на база на протоколите за форсмажор.

Връщам се пак на плащанията. В момента се обработват протоколите за трите малки селища в Болярово, те трябва да са дошли и в София вече. В тях евтаназията приключи, с изключение на две стада в Шарково. На база на протоколите за евтаназирани животни смятам, че нямаме проблем до края на седмицата да изплатим – това е в рамките на една седмица.

Освен това не от днес, а от вчера обсъждахме тази тема с министър Радев. Ще създадем организация за малките стопани с до 100 – 150 животни. Вие виждате снимките на тези обори с тор, със слама, те нямат как да ги изчистят ефективно. Няма какво да се заблуждаваме. Леля Дора няма да влезе, да го изчисти, да го измие и да го обеззарази като хората, за да може да насели след това животни.

Ще създадем организация за сметка на Министерството, на малките стопани да се направи това изчистване и да може след това да се мине нормалното обеззаразяване, за да могат те да се населят.

Освен това всички големи животновъдни организации излязоха вече с призив. Днес имаме Съвет по животновъдство, те ще дойдат. В момента се правят списъци за солидарност в рамките на това, което се прави. Моята информация е, че списъците абсолютно се подкрепят от животновъдите. Днес ще ги видя на самия Съвет. Хората ще съберат и ще дарят животни, независимо от обезщетенията, на засегнатите хора, за да могат, когато се свали карантината, да им се предоставят животни за гледане. Включително дори и в говедовъдството ще закупят, за да могат да бъдат предоставени. Има обяснима солидарност в рамките на сектора.

Освен това за обезщетенията, на база на протоколите за форсмажор. Проучили сме директивите. Тук има две подкрепи, които са големите – обвързано производство, финансирано от Европейския гаранционен фонд. Плащането тук е между 50 и 80 лв. на животно. Това са животните под селекционен контрол. На базата на форсмажорните протоколи няма да се изискват литражи и така нататък. Ще бъдат разплатени на тези, които са кандидатствали по схема.

За останалите схемата е следната: тези, които не са под селекционен контрол, това е преходна национална помощ –

плащането миналата година там беше около 44 лв. – пак ще бъде в рамките на тези средства. Тези пари те ще си ги получат.

Освен това имаме решение за предоставяне на де минимис за пропуснати ползи именно в тези, в 10-километровата граница, или по-точно в седемте общини, тези, които имат стада, но не могат да реализират млякото си. Да, животните в момента са в последния месец на лактацията си – юли месец и началото на август. Всяко животно, всяко стадо е различно. Направихме изчисления, ако 70 литра е средната лактация, по 1,20 лв. – цена, малко по-висока от текущата пазарна цена, направихме изчисления за 25 лв., но ще я коригираме на 35 или 40 лв. Такова е искането на животновъдите, това е вече по де минимис на всеки стопанин, който има ограничения в момента да продава млякото си в тази 10-километрова граница или седемте общини.

Имаме решение за допълнителен де минимис 7 лв., де минимис на овца в цялата страна. Тук е един от споровете ни с овцевъдната организация, която иска утре да протестира – искат 20 лв. Двадесет лева са 25 млн. лв., а ние имаме определен ресурс. Те са на принципа, ще ме извините: „Като стачкуваме, премиерът ще даде пари“. *(Реплика.)*

Искам да Ви кажа: изключително много и в най-различни направления са обезщетенията. Създали сме организация всичките тези обезщетения и плащания да бъдат направени. Да, първите плащания ще бъдат за евтаназираните животни, останалите ще са по реда на кандидатстване по програмата де минимис или по другите – за площ.

Госпожа Нинова, споменахте за пасищата. Тези хора са си заявили пасища. На база на протокола за форсмажор ще преценим как да стане. Те трябва да ги заявят и за догодина. Живот и здраве за догодина, ако минат добре мерките по отношение на това, че бъде идентифицирано последното огнище и се направят всички карантинни мерки за обезопасяване, за дезинфекция, след 21 дни – нека да ме поправи господин Илиев – трябва да има възможност за населяване на животни. Те за тази година ще си получат обезщетенията на база на де минимиса, няма да имат проблем. За следващата ще преценим, но по-скоро трябва да имат наличните

животни. За това ще получат обезщетенията, затова ще се постареем да имат дарени животни. Това не е наша инициатива, колкото на самия сектор „Животновъдство“, така че догодина да могат да си защитят пасищата. Знаете, че за пасищата те получават и допълнителни субсидии. За тази година ще си получат субсидиите, няма да има проблем на база на форсмажора, който в момента е идентифициран. Смятам, че сме обхванали почти на 100%.

Да, има призиви „Искаме 300 евро на овца, дайте ни европейски цени“. Няма как да дадем 300 евро, няма такива цени! Оценката трябва да бъде обоснована, ние трябва да я защитим пред Комисията. Смятаме, че сме направили много разумно и адекватно към момента предложение, глобално и в конкретния случай по най-бързия начин да разплащаме всяко едно животно на всеки един стопанин. Благодаря Ви.

ДРАГОМИР СТОЙНЕВ: Господин Министър, месец март Ви изразходихте 20 млн. лв. за имунопрофилактика. Колко от тези средства са заделени за тези райони?

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Господин Илиев трябва да отговори, защото тя се прави от БАБХ.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Имунопрофилактиката включва доста неща. Заделените средства – тези милиони, са точно толкова, колкото са животните, реципрочно е всичко. Това е на базата на глава животно, не е на базата на някакъв друг анализ.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Обяснете го, господин Илиев. Това са частно практикуващите лекари, които извършват имунопрофилактиката на болестите, които имат разрешения и ваксинират, кажете ги после кои са. На база на самите извършени ваксини се консолидира цялата информация, обобщава се от Агенцията по храните и на ежегодна база, мисля, че на два пъти, се разплаща през годината.

Кажете само за кои болести са, тук не говорим за чума, кажете какви имунизации се правят.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Навсякъде има програма, дадена на всеки частно практикуващ лекар, който има договори с фермери. Ние знаем колко животни има, дали ще трябва да прави имунизация, дали трябва да взема проби за бруцелоза, какво трябва да направи, знаем и

колко бройки са. Те отчитат това нещо със специални протоколи пред нас, то се удостоверява от общински лекар и след това тези протоколи идват в Агенцията, след което ние им плащаме. Плаща се чрез Фонд „Земеделие“, след като ние дадем гаранция на Фонда за всеки един от тях, че е извършено договореното мероприятие. Такава е системата, плаща се два пъти в годината. В момента се правят точно тези отчети.

ГЕОРГИ КОЛЕВ: Господин Министър, така както стегнато обяснихте Вашите мерки, които сте подготвили, може ли, има ли го написано, за да се предостави на кметовете и на общоселско събрание да бъде обяснено какво ще направи държавата? Както господин Илиев обясни какво е необходимо и каква е опасността, за да знаят хората. Вие имате една Служба „Съвети в земеделието“, достатъчно хора има там. Те могат да отидат на общоселското събрание, компетентни хора и компетентно да обяснят това, което казаха, защото кметът няма да може да го обясни.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Това е така, абсолютно сте прави. Обяснявали сме го, явно трябва да „се смели“, да се разпише, да се мине едно по едно, създаваме подобна организация. Да, отчетохме, че донякъде съществува проблем с достатъчната комуникация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Госпожо Нинова, заповядайте.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Господин Министър, колеги, всичките Ви действия до ден-днешен са незаконни. На основание чл. 126 от Закона за ветеринарномедицинската дейност пише, че „при такива особено опасни и заразни болести...“ и така нататък „всичко това се прави със заповед на министъра на земеделието, храните и горите, съгласувана с министъра на вътрешните работи“. Такава заповед няма. Прехвърлили сте отговорността на Агенцията, заповедта е подписана от заместник на господин Илиев, тоест само на основание чл. 126 всичко, което сте направили досега, е незаконно. Може да бъде спирано, обжалвано и хората да си търсят правата с колективни иски за действията, които дотук сте предприели. Заповедта Ви е нищожна от самото ѝ издаване, като ще говорим за закон.

Въпросът ми е: какво трябва да променим в законите ние – депутатите, и в подзаконовата нормативна база Вие – изпълнителната власт, за да получат хората по-високо обезщетение? Сега то е разписано в разни методики, указания, запознахме се, четохме изчисления, формули. Какво можем ние да направим, за да получат реални и по-високи обезщетения, защото, разберете, абсолютно нелогично и ненормално е за една патица да плащате 250 лв., а за една овца 150 или 190 лв., та ако ще тази патица да е златна, както вчера обяснихте, и да ражда по седем патета на ден. Просто няма как да обясните на тези хора, че това е нормално.

Кажете от нас искате ли да променим нещо, така че да им платим нормално и да се успокоят? Тази цена, която предлагате, не я приемат и имат основания. Сигурно ще има някакви пари в бюджета, някакъв излишък, някое извънредно постановление, но вероятно един от начините да се тушира напрежението е ние всички тук да си свършим работа, бързо и спешно да приемем някакви промени, каквито се налагат, предполагам, че колегите няма да имат нищо против и дадем на хората по-висока цена, а след това да търсим от Европейската комисия връщане на някаква сума, макар че разбираме, че практиката е обратно – първо идва Европейската комисия, оглежда, казва, плаща и тогава се действа. Добре, не сме си свършили работата, ще я направим впоследствие, но кажете от нас какво искате, за да получат хората повече пари? (*Шум и реплики.*)

Оправете си заповедта, защото до ден-днешен сте извън всякакъв закон. Или издайте нова заповед с Ваш подпис на база на Закона, защото той не носи отговорност по Вашия закон и тази заповед, на база на която сте предприели всичко до тук, във всеки нормален съд в България и по света ще падне и ще плащат обезщетения за тази работа.

ГЕОРГИ КОЛЕВ: Към госпожа Нинова искам да се обърна и към колегите. Трябва да сме много внимателни при изплащане на обезщетенията, защото, ако минем над пазарната цена, ще получим обратния ефект – ще има хора, които ще искат да унищожат животните и тогава ще изпаднем в много...

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Реално е по-ниска от това, което им плащаме сега.

Нали разбирате, че сега започва едно малко наддаване?

Тази дама от съседните райони, дето се явява така облечена – не искам да кажа как, добре е облечена, си иска 300 евро на овца и го повтаря непрекъснато.

Искам да Ви кажа: аз водих разговори. Коментирахме с всичките производители, които бяха там, че минимумът ще бъде 180 – 190 лв. Аз бях в събота, Вие бяхте в неделя, нямаше каквато и да е тема. Срещнах се с всички загрижени хора от страната. Имаше и леко провокативно настроени хора. Смятам, че това, което коментирахме като мерки и така нататък, се разбра. Да, те непрекъснато идват, непрекъснато влизат с най-различни намерения.

От гледна точка на обезщетенията много добре Ви разбирам. Тук по-скоро трябва да се помисли, защото те казват: „Вие видяхте, те имат едни овце и нямат нищо друго“. Селото е скотовъдство и казват: „Какво да правим?“. Въпросът е за тези населени места. Те казват: „Как ще ни дадете сигурност?“ Ами, как да им дам сигурност, като са до границата с Турция, освен засилена профилактика. Истината е въпросната биосигурност на всяка ферма. Вие разбирате, че не всеки земеделски стопанин в къщата си може да създаде биосигурност съгласно изискванията, но има право да си гледа тези животни.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Основното за мен е липсата на информация, добра информация. Според мен това може да стане чрез общоселски събрания. Най-добре е да се напишат на постери, афиши мерките, които се взимат, каква е причината за тази болест, вземат се такива и такива мерки, за да не пламне цялата страна – всичко това, което изложи Илиев, и че ще бъдат компенсирани по следния начин. Това нещо във всяко село да го има поне на десет места. Това не струва нищо, става въпрос за джобни пари. Кметовете да поемат задължението да уведомят хората и те да могат да го прочетат черно на бяло. Това е първото.

Другото е отцепването на районите, недопускането на хора, които искат да ловят риба в мътна вода, защото виждаме, че има такива случаи. Това задължително трябва да стане, защото не виждам друг начин. Ако свободно се влиза и излиза, всичко си губи смисъла.

И другото, което Нинова спомена, но не разбрах така ли е: наистина ли не се дават никакви документи за убиваните животни?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Никакви!

ВОЛЕН СИДЕРОВ: След като има лабораторни изследвания, може да се дадат. Това е въпрос пак за доверието на хората – те трябва да видят, че наистина с основание тези животни се евтаназират. Най-важното е да се получи точна информация и това ще успокои хората. Изцяло няма да ги успокои, защото все пак това им е поминъкът, но като им се каже, че ще бъдат обезщетени, че това ще се спре бързо и ще се вземат мерки и като видят тези мерки, защото сега там като влизат и излизат всякакви такива, които използват случая за протести, само смут се създава. Дали не може да им се даде някакъв документ – ето затова са убити животните, защото тази болест тя е опасна – това да се напише и всяко село да го има на пет места?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Може ли да Ви разкажа как става? Хората са събрани в единия край на селото и стоят срещу полицията кой с каквото може. В този момент от другия край на селото влиза друга част от полицията и започва да избива. Оттам започват писъци, крясъци – хората се юрват и отиват да пазят другия край на селото.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Защото не им се обяснява какво се върши.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Не „няма документ“, има пълен хаос, да не кажа и насилие. Влиза се в 4,00 ч., докато хората спят по домовете и започват да се избиват животни, докато хората си спят! Ето това е реалната ситуация, бе, хора, разберете! Това ще роди напрежение и агресия, че не можем да я спрем, всички тук да се изправим срещу тях.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Съгласен съм за загрижеността. Всички сме загрижени.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Приемаме, че има допуснати слабости – липса на информираност за предприетите мерки, които са от гледна точка на ефективното прилагане на всичко това, което трябва да се направи.

По принцип това, което казват представителите на изпълнителната власт, е дали ние в общи линии да подкрепим да продължат тези мерки, идващи от всички препоръки, отправени тук

от госпожа Нинова и което беше коментирано от Волен Сидеров; да се покаже, че има заповед на министъра на вътрешните работи и на земеделието; да се покажат положителните проби, които са излезли и са налични; да бъдат информирани хората и да има максимално медийно планиране по националните медии. Защото тук вече, както каза госпожа Нинова, не е само селото „Х“, където стават тези неща. Търси се солидарност от всички хора, които не са информирани, и те стават съпричастни към действията на тези миролюбиви хора, които милеят за животните си и за тяхната стока, това им е всичко на тях.

Тези обезщетения от 190 лв. смятам, че са добра стъпка. Трябва да е ясно за какъв срок ще бъдат дадени, както беше казано. Колкото по-бързо стане това нещо, хората веднага ще бъдат успокоени. Примерно, ако днес бъдат унищожени животни, в рамките на седмица да бъдат изплатени обезщетенията. Това трябва да се каже, да се обясни. Действително мисля, че тогава можем да спрем или поне медийно да не допринесем за разрастване на напрежението. В момента сега борим чумата, но общественото неодобрение на всички тези неща, които се случват – дали някой го прави провокативно, дали някой извлича някакви дивиденди от тази цялата работа, ние трябва да информираме обществото за това, което се прави, вижда се, че и държавата стои на мястото си.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Искаме да остане възможност за размисъл за пътищата за увеличаване на обезщетенията.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Аз тук смятам – поне от това, когато съм ходил по селата, че 150, 160, 170 лв. е нормалната цена за една овца.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: 300 лв. никъде не върви една овца.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Разбира се, в такава ситуация всеки гледа да извади максимума. Не смятам, че трябва да се заиграваме с обезщетенията. По-добре да дадем обезщетенията на всички в кратки срокове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: И да се направи тази дезинфекция, която господин Порожанов предлага, за да помогнем на малките стопани – държавата да помогне да дезинфекцира района.

Това също е много полезно, за да може веднага възможно най-бързо да си закупят животни и да си върнат стоката.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Тук не става дума само за цената на животните, това е неизкупено мляко, пропуснати ползи.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Господин Порожанов, след унищожаването на тези животни какъв е карантинният срок, за да купят нови и си възстановят стопанството?

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Има процедури, с които трябва да сме убедени, че няма вирус. Ние вървим по тези стъпки и когато стигнем до убеждението, че няма вирус, трябва да чакаме 21 дни и тогава да разрешим населването. Двадесет и един дни, след като минат всички процедури за почистване и сигурност, че там, във фермата няма вирус. В същото време имаме мониторинг на стадата, когато там няма вирус. Трябва да докажем, че в района няма вирус, както и във фермите, където са избити животни.

ЕМИЛ ХРИСТОВ: А може ли да прогнозираме срока?

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Аз мога да прогнозирам и не вярвам да е преди ноември възможността без риск да населим животни.

Представете си ние да разрешим населяване и започнем отново цялата тази трагедия. Просто не мога да си го представя.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Тук има друг момент. Много е важно, когато започне вече купуването на тази стока, откъде се купува и дали всичко това да не вземе да се внесе от Турция и дали с непроверени ушни марки да вземат да влязат на българския пазар – това, което казах преди малко с Рилския манастир и с Троян.

ЕМИЛ ХРИСТОВ.: Аз имам въпрос към министър Порожанов. Казахте, че браншовите организации подкрепят мерките. Да го кажем тогава пред всички, защото и аз направих тук, в университета справка – да, това са мерките и се подкрепят.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Днес има Съвет по животновъдство. Аз Ви го казвам от разговори. Днес на Съвета по животновъдство ще присъстват абсолютно всички браншове на животновъдството. Разбира се, основните теми ще са тези, както и някои други – по обвързаното производство. Нека те да си го кажат на Съвета. След това, ако трябва, да си го обявят.

Наистина е важно да се обяви и всички да станат солидарни, официално да обявят именно донорството на животни впоследствие под контрол, разбира се. Говорим за български животни, регистрирани по съответния ред.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Да не стане спекулативно – тогава цената да не стане над това обезщетение.

РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Това са дарения. Говорим за дарения.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Мисълта ми е да няма спекулативна цена на борсите, да няма увеличаване на цените.

ЕМИЛ ХРИСТОВ: Нали под контрол ще бъде?

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Трябва да се контролира процесът, защото ако действително тогава даденият стопанин трябва да си купи овцата за 250 или 300 лв., тогава госпожа Нинова е права. В момента трябва да се каже, че трябва да има някаква регулация на всяко спекулативно увеличаване.

РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Ще го кажа малко по-различно, за да знаете мисленето на овцевъдите, на една асоциация. В момента, в който си говорим за субсидии, всички обясняват колко е губеща една овца, колко се губи от нея, колко са по-големи разходите, как искат повече субсидии, как всичко е обезценено, което едва ли не е по-добре да не гледаш това животно.

В момента, в който отидох, всеки казва: „Аз сега от тази овца изкарвам по 500 лв. – два приплода, еди-колко си от мляко“ и така нататък. Нали разбирате, че в зависимост от гледната точка на темата, се излагат различни аргументи. Затова търсим златната среда, но златната среда в посока на производителите.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Законови промени нужни ли са, защото стана дума? Ние имаме тази функция. Ако е нужно това.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Нека да помислим. Сега в момента приемаме всякакви предложения.

ПРЕДС. ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Колеги, благодаря на министър Радев и на министър Порожанов, и на другите колеги, които са тук благодарение на Вас, представителите на парламентарните групи, но ние от тук трябва да излезем с общо становище за това подкрепяме ли действията на МВР и на Министерство на земеделието за справяне с тази епидемия. Все пак

явяването на народни представители в тези региони няма проблем, но да не се възпрепятстват мерките, които ще се вземат за овладяване на ситуацията. Такава беше и целта на тази наша среща тук – да бъдем запознати на 100% със ситуацията, с обезщетенията и дали всички ще се обединим, за да се преодолее този кризисен момент в този регион. Наистина е много трудно – трудно е за стопаните, те имат своя сантимент, това си е край на живота. Аз знам от моята баба, когато ѝ унищожиха 15 овце през 1996 г. Аз съм от Малко Шарково, баба ми живееше там и знам колко беше трагично за тези хора, и за баба ми специално – почти щеше да умре горката, но това е ситуацията. После ги обезщетиха. Три месеца не влизахме при тях в селото – такива са правилата.

Така че за нас и за мен това е важно. Направихме този Съвет, за да видим обединяваме ли се наистина в подкрепа на мерките, които оттук нататък трябва да продължат, за да изолираме чумата и да не позволим да се разшири в цяла България.

Заповядайте.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Ние не ги подкрепяме на две основания: юридически, защото са незаконни – всичко, направено дотук, е незаконно; и практически – заради начина, по който бяха направени – без информация, насилствено да се влиза в домовете на хората, без да им се дават документи, без да им се казва какво се случва със стоката и с животните, така че ние няма да подкрепим поне досегашните действия.

ПРЕДС. ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Аз мисля, че оттук нататък действията ще бъдат в съвсем различна посока – с широка информираност, с документи към стопаните.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Това съответства ли на това, което казва госпожа Нинова?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Към всяка заповед има приложен протокол за доказани положителни проби, с ушни марки и с всички атрибути, които доказват, че наистина това е от тази ферма, от това стадо и така нататък. Тези протоколи и тези заповеди се намират в областните служби, не се намират само в Централно управление. Те са изпратени до там и на базата на тях се предприемат всичките мерки.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: А за тези седем общини, за които се прилагат мерките, представени ли са на кметовете?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Там са проведени епизоотични комисии, както се каза, на които са показани всички тези документи. Цялата работа е в следното. На мен ми се е случвало, когато говоря с фермери на тези теми и някой срещу мен казва: „На мен никои не ми е казал“. Изпадам в такава ситуация: „Не знам, че не Ви е казал никои“.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Добре, не може ли да направят общоселско събрание, кметът на селото, кметът на общината да е там и да се каже: „Тук е председателят на Областната дирекция по безопасност на храните, който казва: „Има заповед. Пристъпваме към действия“ Това се протоколира: „На еди-коя си дата беше проведено събранието, така, така, така. Кой присъства, кой не присъства. Не можем да кажем на всички: „Елате“. Обявява се там, на мегдана и се казва това нещо, и кметът присъства. Ако кметът не присъства: „Кметът отказа да присъства, уведомен е лично от еди-кой си“. Един протокол – това е толкова елементарно.

ГЕОРГИ КОЛЕВ: Госпожо Нинова, от БСП имате ли различни предложения от тези, които току-що колегите казаха, нещо, което да е по-полезно за хората, да се случат нещата? Нещо повече от Вашите експерти.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Да – да променим Закона и подзаконовите нормативни актове и да дадем пари на хората.

ГЕОРГИ КОЛЕВ: Става въпрос сега, в момента.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Те и в момента дават пари на хората.

ГЕОРГИ КОЛЕВ: Сега няма време.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Да ги променим, така че да получат повече пари и не по 300 евро, разбира се, ние не сме някакви популисти.

Аз Ви дадох едно сравнение, господин Цветанов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Аз доколкото разбрах министър Порожанов...

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: При птичи грип – 250 на птица, а при тази ситуация, която има – при унищожени животни и пропуснати ползи...

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Нека да дам обяснение – вчера го взех от Агенцията по храните. Когато е правена оценката за родителите и прародителите на пекинските патици, които са всъщност генофонд, тъй като не може да им се направи оценка поради липса на каквато и да е пазарна информация, в нас е приложен метод, в който на база на фактурната стойност за покупка на едно малко пате и анализ за изхранването до момента, в който са унищожени патетата, не знам как са ги унищожили, се прави оценка, а именно: покупна цена по себестойност на изхранването към момента на грипа. Такъв метод е приложен. Цената е 158 лв. без ДДС. Това е приложено на база оценка от оценители, като е приложен този подход. Не казвам дали е справедливо, дали не е справедливо, но нито е 200 лв., някой каза, че дори е и 1000 лв., камо ли 250 лв.! Това е подходът, тъй като няма пазарна информация, тъй като няма друга информация. Специално се запознах с обезщетенията, правени в края на миналата година.

Останалите са на съвсем различна стойност, защото това не са обикновени бройлери или кокошки. Същото е за животните под селекционния контрол в момента. Аз затова Ви казах – средната цена на животните под селекционен контрол е малко над 320 лв., имаме оценени и до 400. Там се оценяват по методика от четири показателя, Агенцията по животновъдство прави тези изчисления. Ние затова сложихме да не е по-малко от еди-колко си лева, за да гарантираме интереса на животновъдите и оценката е направена по този начин. Пуснете я, пуснете сигнал, да се провери – това е Ваше право, но да правим подобна съпоставимост не е най-точното – така мисля аз, разбира се. Вие може да имате различно мнение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Разбрах, че това, което ще давате като цени за овце, агнета и кози, е минималната цена. Вие ще съобразите – според теглото, според други показатели, което значи, че тази цена от 190 лв. може да бъде и повече.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Тя е и повече. Аз това Ви казвам. Това е минималната цена, ако случайно оценката е паднала под нея – за овца и за коза, и респективно – 250 лв. за тези под селекционен контрол, тъй като те са по-скъпи, с повече разходи и така нататък.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Госпожо Караянчева, това с теглото не го казвайте. Животните са избити и заровени. Няма кой нито да им мери килограмите, нито да ги отчита.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Ние последните протоколи ги правим без да слагаме тегло с оглед на това нещо – да помогнем за оценката.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Максималната.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Да, така го чух и затова го казах.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Колко е максималната?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Според породата. Какво да Ви кажа? Тук пак опитът е колкото се може повече пари да се дадат на стопанина и да имаме законово основание да им ги дадем.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Даваме им над 150, над 160, над 140...

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: На база средно тегло на породата.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Нещо законово трябва ли да се прави?

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: В момента не мога да Ви кажа. Ако има някакво предложение, ще го обсъдим в конкретния случай.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Въпросът е, че трябва да изпълним и Закона. Защото това, което каза госпожа Нинова, ако няма Ваша заповед...

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Това трябва да го видя. Аз в момента го чувам като правен пропуск. Заповедите досега са на господин Илиев.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Вие подписвал ли сте заповед?

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Не.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: В Закона пише, че Вие го правите, и то съгласувано с господин Радев – трябва отдолу да се сложи, че е съгласувана.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Вчера две заповеди подписахме.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: От вчера е късно. Това нещо се случва отпреди 20 дни.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Ние дойдохме с една задача тук и в момента не я виждам изпълнена докрай, поне аз нямам такава идея. Затова Ви моля да разберем нещо.

Това, което каза господин Волен Сидеров тук, господин Цветанов, всички, които дадохте някакви забележки – все едно ние сме сбъркали в кампанията. Това си го признайте на Оперативния щаб. Нещо не сме доизказали. Ще направим всички тези мерки. Предполагам, че министър Порожанов не възразява, защото говоря като част от Щаба. Това ще го направим. Сигурно ще платят, каквото трябва, сигурно още може да се вдигне цената, още не знаем, или трябва да бъде същата. Това обаче натам ще стане.

Аз искам да получа увереност от Вас, че Вие сте съгласни, че това, което правим, трябва да го продължим, и то веднага – евтаназия по схемата, която предлагат БАБХ. Ако кажете „да“ на това и няма да има реакция от народните представители не защото госпожа Нинова или някой друг ще отиде там, а всички останали народни представители застанат зад нас, няма как полицията да отиде срещу гражданите и да работим по начина, който Ви е описан, това няма да го позволим и не го искаме.

Ако Вие ни кажете: „Да, правилно е. Действайте, спасяваме държавата“, защото това е въпрос и на национална сигурност, извинявайте – помислете си, ако плъзне из цялата държава – ние пазим и Европа в момента; ако кажете „да“, продължаваме. Излизайки оттук обаче, трябва да сме чули това. Ако не го чуем, какво правя аз? Стоим с Порожанов и се оглеждаме какво да правим. Поставете ни в патова ситуация.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Позицията на Нинова беше много ясна – тя не подкрепя действията до настоящия момент, ако е вярно това, че са започвали в четири часа; че не са показвани заповедите на всички тези хора на общоселско събрание; ако действително я няма тази заповед, това няма как да бъде подкрепяно от тях. Тя го каза много ясно – досега. Ако се изпълнят всички законови разпоредби – заповед, да има информираност, да има запознаване на обществеността, да има бързо плащане на парите в рамките на седмица, както каза господин Илиев, смятам, че е по-добре да вървим в тази посока. Не знам, ако бъдат изпълнени тези мерки или

законови разпоредби, но смятам, че е по-добре да запазим икономическия...

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Тогава се съгласявам. В момента аз не чух друг план, по-добър от този. Не само това, иначе не можем да действаме, казвам го съвсем отговорно. Много обсъждахме – два часа и половина, детайл по детайл, няма нужда и аз да добавям какви мерки ние от МВР ще правим. Няма как да стане иначе, това е малко репресия: колите проверяваме, сваляме ги, взимаме им храната. Кой ще се съгласи на това? С много обяснения – тук съм съгласен. Тъй че Ви моля да стане ясно, ако е възможно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Заповядайте.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Уважаеми колеги, ние не чухме отговор от Министерството на земеделието на този доклад, който оспорва, че изобщо има такова заболяване. Възможно ли е да се предприемат всички мерки по контрол, ограничаване, карантинно да не се убиват животни, докато не се отговори реално ли е това, или е нещо друго?

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Това ни го каза господин Илиев

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Компетентният орган е Агенцията по храните. Кой е националният консултант по ветеринарна медицина? Кой е най-отговорният в тази област в държавата? *(Реплика.)*

Ами кажете го. Вие казвате, че това е начинът. Някакви други самозванци или не ги знам, да не ги обиждам.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Ама как самозванци? Те са структура на Министерството.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Не ги знам, Вие четете доклада.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Госпожо Нинова, при положение че има проби...

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Не сме сезирани за подобен доклад, нито сме сезирани по какъвто и да е начин, че има възражения по работата на Агенцията по храните.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Добре, господин Порожанов, свикахте ли Централната эпизоотична комисия? Не сте я свикали. Това го изисква Законът. Централната эпизоотична комисия трябва да се

свика преди да се предприеме каквото и да е. Няма такава. Е, как да Ви вярвам? Хайде, ние ще направим каквото трябва за държавата, но този народ как да повярва? И те четат вече закони, и при тях има юристи.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Добре, свикваме такъв. Кажете, каквото кажете, ще го направим.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Щом не сте свикали Централната епизоотична комисия...

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Сбъркали сме отначало кое е трябвало.

ЗАМЕСТНИК ПРЕДСЕДАТЕЛ ЕМИЛ ХРИСТОВ: Свикано е на ниво Агенция. Всички стъпки там са направени.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Централната не е свикана, а тя е компетентната да издаде тези документи и министър Порожанов да ги подпише, не Вие.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Юристите може би са сбъркали, може да сме подведени по отношение на това нещо.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Може би да започнем отначало: да се свика Централната епизоотична комисия, да се издаде необходимият документ, да го подпишат Порожанов и Радев, както пише в Закона.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Добре.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Там да се приложат тези доказателства, за които той говори, но никой не вярва, защото никой не ги е виждал. Някой от Вас виждал ли е протоколи, че това е чума? Подписан протокол от компетентен български орган? Не.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Компетентният български орган е БАБХ.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Е Централната епизоотична комисия.

Госпожо Караянчева, компетентният орган е министър Порожанов с министър Радев по силата на Закона, по предложение на Централната епизоотична комисия, която не се е събирала, и двама министри не са подписали заповеди.

Всички юридически действия дотук – Ви казах, са нищожни! Те се готвят да заведат колективен иск в Европа. (Реплики.) После държавата ще трябва да плаща и ще ни излезе три пъти по-скъпо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Добре, какво предлагате?

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Аз Ви казвам: това ще го изпълним. Ако е така, изпълняваме го от днес!

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Спазвайте Закона – това Ви казвам.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Добре, ако спазваме Закона и направим това, подкрепяте ли ни? Въобще да знаем какво правим! Ако не, поемете отговорността и кажете: „Не правете това, чума/нечума, да става каквото става!“.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Не правете нищо, докато не се извървят стъпките по изпълнението.

РЕПЛИКА: В каква връзка могат да го направят?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Централна епизоотична комисия, заповед от Вас двамата

РЕПЛИКА: Още днес може.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Централната епизоотична, заповед от Вас двамата, колективна...

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Ние ще го проверим дали е така. Ако има нещо проблем...

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Четете законите!

ДАМЯН ИЛИЕВ: Мога ли да добавя нещо към въпроса за становището на ЦОР (Центъра за оценка на риска)?

Има ЕСА, която е консултативен орган на Европейската комисия. Това е Европейската агенция за безопасност на храните и за здравеопазване на животни. Становищата на ЕСА са консултативни, не са задължителни. Такова е европейското законодателство по отношение на ЕСА. Ако го свалим на национално ниво, мисля, че можем да кажем същото. Могат да им кажат – да, това и това, но кой носи отговорността после какво се случва и какви мерки се вземат? Не тези, които казват това нещо, а персонално аз. Аз не съм съгласен с техните становища, даже не съм ги и видял, на мен не са ми изпращани, но като ги слушам, не мога да подкрепя нито едно нещо, казано там. Това просто Ви го казвам съвсем направо.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Вие подкрепяте ли българския Закон за ветеринарномедицинската дейност?

ДАМЯН ИЛИЕВ: И аз имам много претенции към него, така че...

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Но той е такъв и трябва да остане.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Да.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Ами, хайде, ако обичате, свикайте Централната епизоотична комисия, разгледайте казуса, двамата министри да подпишат заповед, каквато решите, че е необходима и тогава всичко да е законно.

РЕПЛИКА: Считате ли, че като се съберат от Централната епизоотична комисия, няма да го подкрепят?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Абсурдно е!

РЕПЛИКА: Кое е абсурдно? Ще Ви подкрепят, или няма да Ви подкрепят?

ДАМЯН ИЛИЕВ: Ще ни подкрепят, как!? (*Реплики.*)

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Свикайте тази комисия, да има заповед от Вас двамата. (*Реплики.*) Но дотогава не правете нищо, защото ще е незаконно и ще дава основания за съд.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Това днес за два-три часа ще го направят, въпросът е след като изпълнят всичко това, което Вие казвате като препоръка и пропуск, склонни ли сте да се върви към това, което правят в момента като действия, само че облечено вече в съответната нормативна уредба, която имат? Тогава действително да кажем, да презентираме и да информираме обществото, че всъщност действията, които се предприемат, са изцяло за запазване на този бизнес и бранш, за защита на животновъдите и спасяването на животните на територията на цялата страна и на тези три области. В момента говорим само за седем общини и за 4 хиляди животни с евтаназия. О'кей ли сте така?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Господин Цветанов, нека да не предполагаме какво ще се случи, какво ще каже тази комисия, каква заповед ще издадат.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Добре, добре.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Като си свършат работата...

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Ако се движи комисията в тази посока.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Ако спазват Закона, ще решим какво ще правим. През това време да кажат има ли нужда от законови промени. *(Реплики.)*

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Тук нямаме съгласие, тя ще каже, че не се спазва Законът.

Аз предлагам следното. Добре, ще го кажа по друг начин – съгласяваме ли се всички, че наистина има чума, защото това е основният въпрос. *(Реплика на Корнелия Нинова: „Съгласявайте се колкото искате. Ние не сме убедени“.)* Не сте убедена. Ето, тук вече е ключът.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Ако не сте убедени, какво правим тогава?

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Разбирам, че това е основният въпрос. *(Реплики.)*

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Четете ги тези закони, бе! Там пише, че трябва комисията...

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Добре, ще го изпълним. Това е формално.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Не е формално, по същество е.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Ако тази комисия каже, че има чума, вече ще се съгласите, така ли? Това ли е въпросът?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Трябва да се свика органът и да каже има ли, няма ли.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Добре. Ако тази комисия каже, че наистина има чума, Вие ще се съгласите, така ли?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Трябва да се свика органът и да каже: има ли, няма ли.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Ако той се свика и каже „Да, има чума, тогава ще приемете, че има.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Да, като се каже и се покаже, че е така, а не някаква лаборатория, която при това е извън Закона. Тук пише само: „Лаборатория Монпелие – Франция“. За какво ги приемаме тези закони, след като всеки си прави каквото си иска?

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Това е основният въпрос – има или няма болест. От там вече се подклаждат и хората.

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Това значи ли, че трябва да се изпратят пробите до Монпелие и да се чака? Това значи. (*Реплики.*)

Аз изяснявам какво иска госпожа Нинова. Колко време ще касае това нещо и какъв е рискът, ако го разтеглим във времето?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Да се затегне контролът да не минават животни, да има дезинфекция.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Каква е файдата от тази дезинфекция, при положение че има заразени животни?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Нали имате съмнения?

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Има или няма? Ако няма, защо да има дезинфекция? Ако няма чума – Вие казвате, че няма, тогава защо е дезинфекцията? Нека всеки си ходи и няма да спираме...

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Ама, хора, ако след това ни наложат санкции от Европа и кажат, че държавата вече е тотално изолирана и има икономически щети за всички тези животновъди и стоката нито могат да я продадат някъде – остава си вечно тяхна, от там нататък един милиард оборотни средства, които се въртят в този бизнес, вече умира. Нали така, господин Илиев?

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Ще се съгласите, само ако дойде анализ от Монпелие, така ли? Само това! Защото така разбрах.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: Господин Илиев ни обясни. Аз съм говорил с шефката на лабораторията, акредитирана да извършва тези дейности. Изискването е задължително първата положителна проба да се изпрати за потвърждение. След това те потвърждават начина на изследване и така нататък и това нещо ще се гледа.

Илиев обясни – в момента те са в лабораторията, мисията. Тази мисия е рутинна, тъй като това е влизане за първи път на тази болест в Европейския съюз, в конкретния случай в България.

Останалите 400 проби са изпратени. От тях вървят резултати, не са приключени всичките.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Няма го още потвърждението.

МИНИСТЪР РУМЕН ПОРОЖАНОВ: От разговора с шефката на лабораторията от събота, тъй като и там са затрупани, от там очакваме и друго потвърждение – за самата генетика. Изискването от гледна точка на пробите е спазено – господин Илиев го обясни.

Нашата лаборатория е акредитирана. Съвсем отделно аз съм изпращал хора от Министерството, които разбират от това, да видят как са проведени пробите, какво е направено. Тези копия на протоколите ги имам още отпреди 2-3 седмици, преди 1-ви юли.

Защото дебатът има ли чума, няма ли, се завъртя още в самото начало. Затова, за да се уверя, изпратих доц. Илиев, прегледаха цялата методика, PSR-методът, който използваме като популярен, и аз там не съм специалист.

ПРЕДС. ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Колеги, какво правим сега?

ГЕОРГИ КОЛЕВ: Колеги, дали има чума, както казва господин Илиев, или имаме съмнение за чума, действията са едни и същи – предохранителни мерки, ограничаване на движението на хора и на животни. Чудесен е вариантът да се презастраховаме законодателно и с решение, и със заповед, за да са спокойни нещата. Тук трябва да се действа като че има чума, за да се предпазим. *(Реплики.)* В най-лошия случай... *(Реплики.)* Момент, момент! Само казвам – ако доказателствата за БСП не са достатъчни, както казва господин Илиев – множество са пробите, които са явни. Дори да имаме съмнение, пак така трябва да действаме. Нека развържем ръцете на МВР, да развържем ръцете на Министерството, за да може да направи тези охранителни зони, за да има контрол, за да има ред, за да няма излизане, за да сме спокойни, че няма да заразим цялата страна.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Големият проблем на хората е дали ще продължат да бъдат убивани животни, а не контролът и карантината.

ГЕОРГИ КОЛЕВ: Да, това е другият въпрос, но първо да защитим карантината.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: А ние кога ще продължим с евтаназията – след като подпишем заповед?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Като си узаконите действията.

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Добре, това ще удостоверим днес. Правим го и Вие ни подкрепяте в това, което предлагате.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Само че госпожа Нинова каза, че и тогава няма да подкрепят, защото не са убедени.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Като гледам как върви ситуацията и очаквайки резултатите, не е изключено днес да има положителни резултати за някоя цел. Аз не мога да предприема други действия, освен тези, за които говорим тук. Ако не ги предприемем и всички европейски страни кажат: „Ами, ти нищо не правиш!“, очаквайте санкции към цялата страна.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Не предприемайте нищо, докато няма заповед на двамата министри.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Господин Илиев, тук госпожа Нинова беше много ясна! Направете заседание на този Национален щаб, направете заповед, която министрите да подпишат, за да може Вашите действия, които са изцяло експертно и компетентно мнение, политиките тук нямат мнение. Разбирате ли?

МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ: Това правим.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Иначе като ни осъдят 1000 души в Европа, ще ни излезе по-скъпо.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: От там нататък Вие си продължавате с тези действия, за които да има и постоянна информираност. Ако трябва, примерно този щаб всеки ден да дава информация – има толкова проби направени, толкова резултати излезли. О'кей ли сме?

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: Решенията се вземат от изпълнителната власт.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: По въпроса не уточнихме нищо, нямаме съгласие.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Е, как!? Имаме съгласие.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Нямаме. Тя сега ще излезе и ще каже, че не е убедена. Нямаме.

ДАМЯН ИЛИЕВ: Ние правим същите мерки при птиците и при какво ли не.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: В момента има Закон. От тук нататък всяко едно действие ти е незаконно, защото не си спазил Закона. Това трябваше да се направи веднага. Защото за тези неща при твоята компетентност всеки знае, че си светило и си най-добрият.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: По-важното е, че тя каза: „И да спазите Закона“, защото всички казват: „Добре, ще направим тази

централната“, а тя: „Спазете го, пък ще видим“, тоест пак няма да каже, че е убедена, че има чума.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Ние се позоваваме на този Национален съвет, на неговата експертиза.

ВОЛЕН СИДЕРОВ: Само ако дойдат доказателства от лаборатория Монпелие, тогава. *(Реплики.)* Аз отговарям на нейните обструкции: „Тази лаборатория не важи, искам от Франция“. Ами, дайте резултати от Франция. Разлепете ги навсякъде по медиите: „Има чума“, защото това е основният въпрос в момента – подклаждат хората, че няма чума и напразно им избивате животните.

ПРЕДСЕДАТЕЛ ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Утре ще направим от 8,00 ч. до 9,00 ч. Председателския съвет, защото имаме и друго да говорим – за тази Временна комисия, която ще трябва да направим.

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ: Добре, евентуално утре да дойдат господин Илиев и двамата министри, за да може да се каже, че всичко, което тя каза, е направено в днешния ден.

ПРЕДС. ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА: Колеги, благодаря Ви за участието.

Утре Председателският съвет се започне в 8,00 ч.

Закривам заседанието.

(Закрито в 10,45 ч.)